

תאריך הורדה: 23 יולי 2023. מקור: עמוד 11, דבר, 30 אפריל 1965 *** מתוך אתר "עיתונות יהודית היסטורית", הספרייה הלאומית ואוניברסיטת ת"א

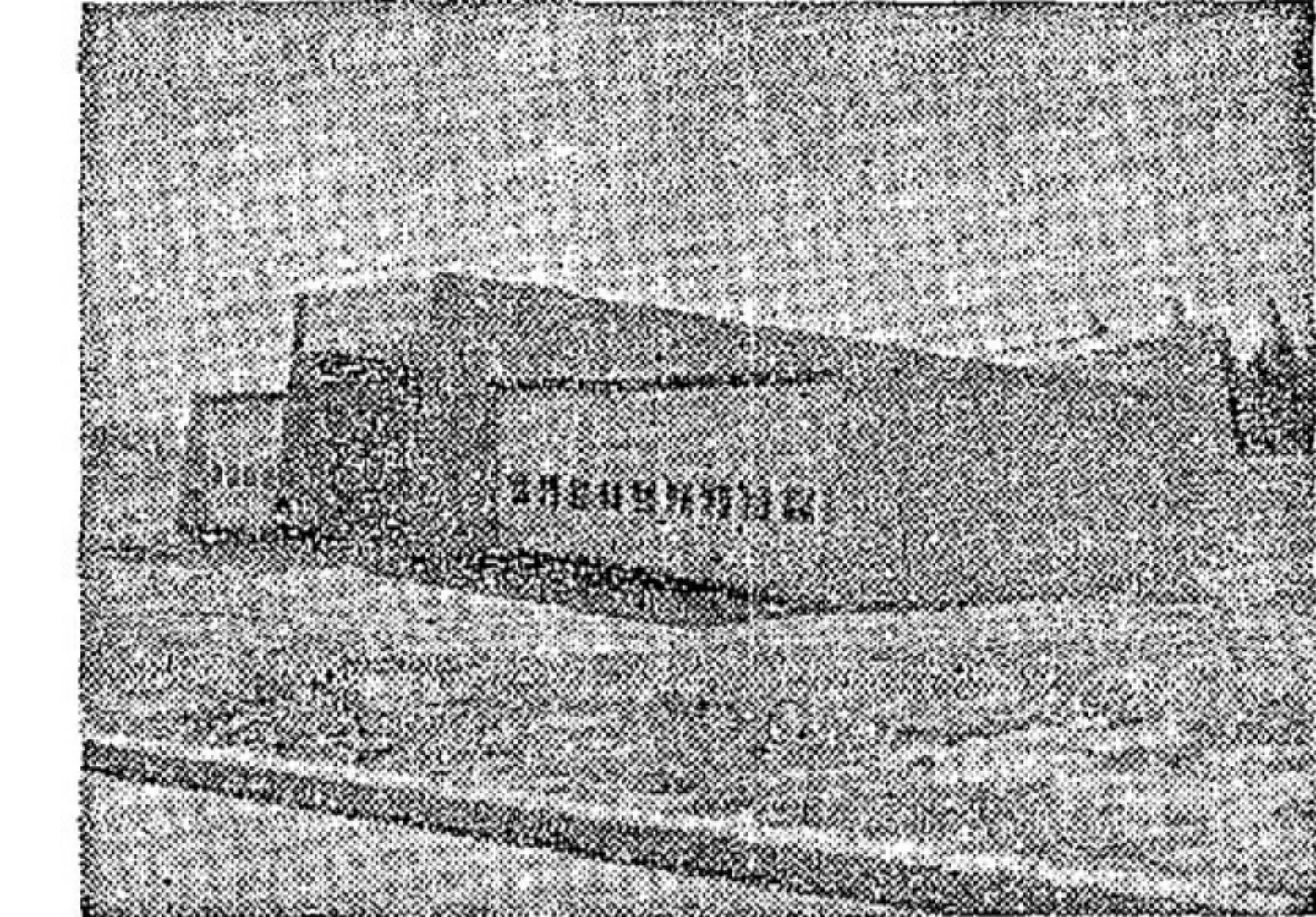
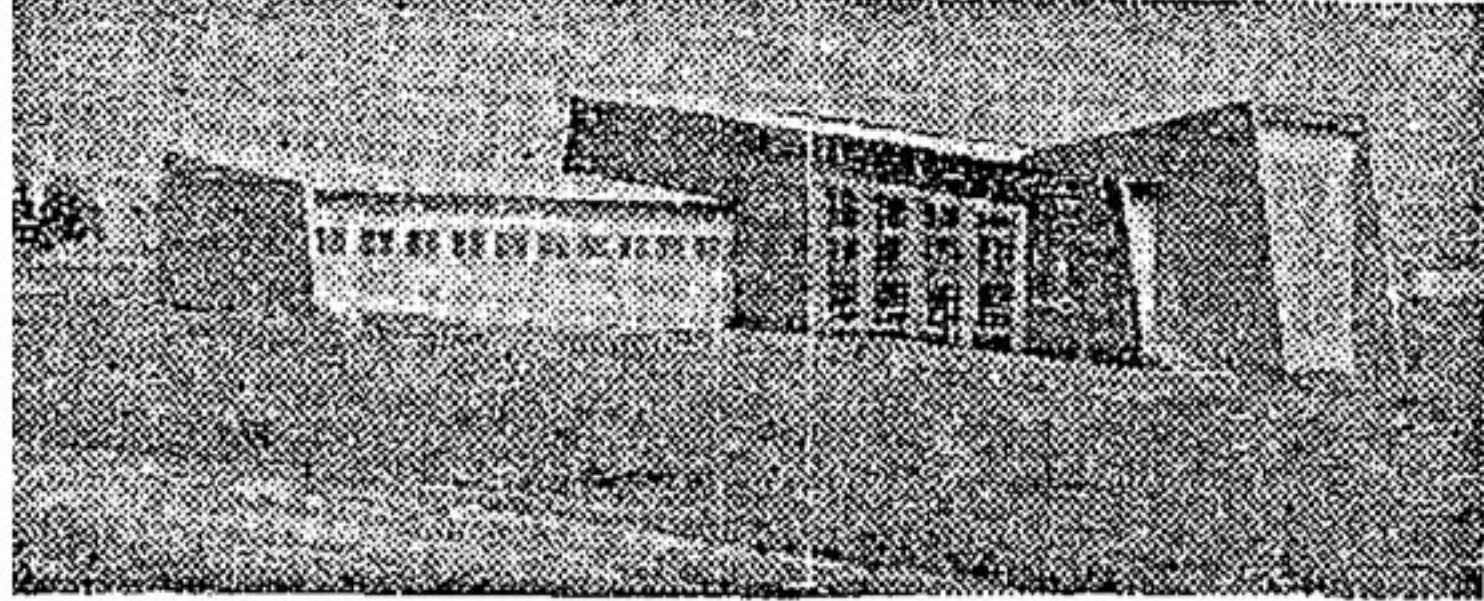
ביתם החדש של פועלי כפר־יונה

מאת **עַ טַרֵימָז**

גות נבנו בכפר־יונה כ־180 יחידות דיור ע"י משרד השיכון ר־26 ידו רות נוספות לוחיקי ההסתדרות ע"י „מעון לעובד". בשלב גמירה נמצאים עתה 132 יחידות־דיור ול־משך תשנתיים הבאות מתכננים בגיית עוד 200 יחידות־דיור תירות נוספות לוחיקי ההסתדרות. טרם נפתרה בעיית 120 משפחות עולים הנרים בצריפים בתנאים קשים. משפחות אלו רואות את עצמן מקר פחה לעומת צולים שזה מקרוב באה נקווה חסיף אבישי. ספנייהנו למטרת תביא לפתרון בעייתן של המשפחות הללו.

עודה לעודה

חפקיד חשוב בפעולה הקליטה של מועצת הפועלים, מפלא ארגון אטהות עובדה במקום, הברות ה־ארגון, ובייחוד המרכות, מקדישות לתפקיד זה כל שעות היום והלילה. הן מקבלות את פני העולים בהגיעם לכפר־יונה ומלוות אחם בצעדיהם הראשונים. בלה טולצינסקי, מוחי־קית המושבה, פדריכה אחם בכל־כלת בית. תמירה וכו'. הן מקיימים

בית ההסתדרות בכפר יונה

בשבילם הרצאות ושיעורים לעב־רית. אך חשוב מכל זה הם ביקורי הבית הנערכים אצל העולים בהוד־דמנויות שונות. מרכות א.א.ע, אס־תר קויטבר, אף היא מרוחיקות ה־מושבה, מעלה על נס את הפעולה הנעשית בסיממ: מעולה לעולה. בפעולה זו יש, לדבריה, גילוי נפלא של קליטת עולים עליידי עולים אחרים שבאו הקופה קצרה לפניהם. יומיים לפני ערב פסח — מספרת אסתר — הגיעו למושבה עולים ב־אירופה. יוצאי אותה מדינה, שה־גיעו לישראל שבוע לפני כן, קיבלו את פניהם בהטיבות רבה, הזמינו את ההדשים לארוחת אגניית ועוד־דו אותם בכל.

מועצת הפועלים — אומר המז־כיר א. אביש — דואגת גם לסידור קונסטרוקטיבי לעולים בעזרת חל־וואות מהמדור למשקי עוד במרכז החקלאי הוואג לסידור גגי ירק, נטיעת עצי פרי וגוי, גדרות וכו'. מרקו לייכו, מעובדי מועצת הפוע־לים מעיד, כי תושבי השיכונם מטפחים יפה את גינותיהם ויודעים להעריך את פעולות הטיחות של ההסתדרות.

פעולות הברה, תרבות וספורט

בין פועלי כפר־יונה יש כ־15 פו־עלים חקלאיים שיצאו לגימלאות ומקבלים קצבת „דוד לדוד" וכן פנסיה מקרן הביטוח של הפועלים החקלאיים. קרן זו קרן לפועלי בניין והאיגודים המקצועיים הם גורם חשוב לפעולה הארגונית ה־מתנהלת עליידי מועצת הפועלים. בהקשר זה מציין מזכיר ההסתדרות את פעלו של רכז האיגוד המקצו־עי אריה מרגובסקי, מוחיקי הפו־עלים החקלאים בארץ וטראשוני המושבה.

גם פעולות התרבות והחברה של מועצת הפועלים מסועפות מאוד. שטח שיפטה של מועצת פועלי כפר־יונה כוללת גם את מעברת שבות־עם. עם כל הבעיות של מע־ברה מתחסלת, וכן את הכפר הו־חיק פרדסיה. הפועלים הדתיים באזור קשורים למדור לסיפוק צרכי דת של ההסתדרות, המטייע לתם באספקת סטרי קודש.

הנוער העובד בכפר־יונה מפתח פעולה סדירה בקרב הצעירים ב־שטחי החברה, התרבות והספורט. בניין ההסתדרות הושגן ישמש כמר־עזרו נוצר וסניף „הפועל".

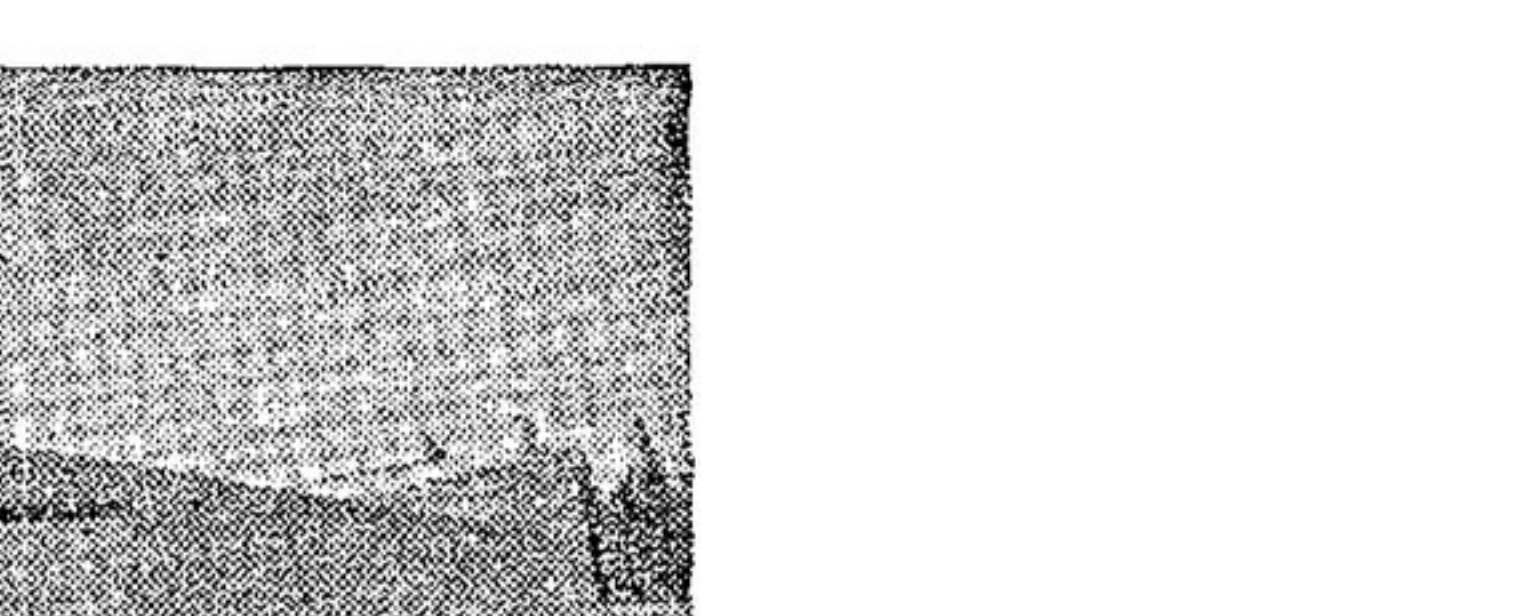
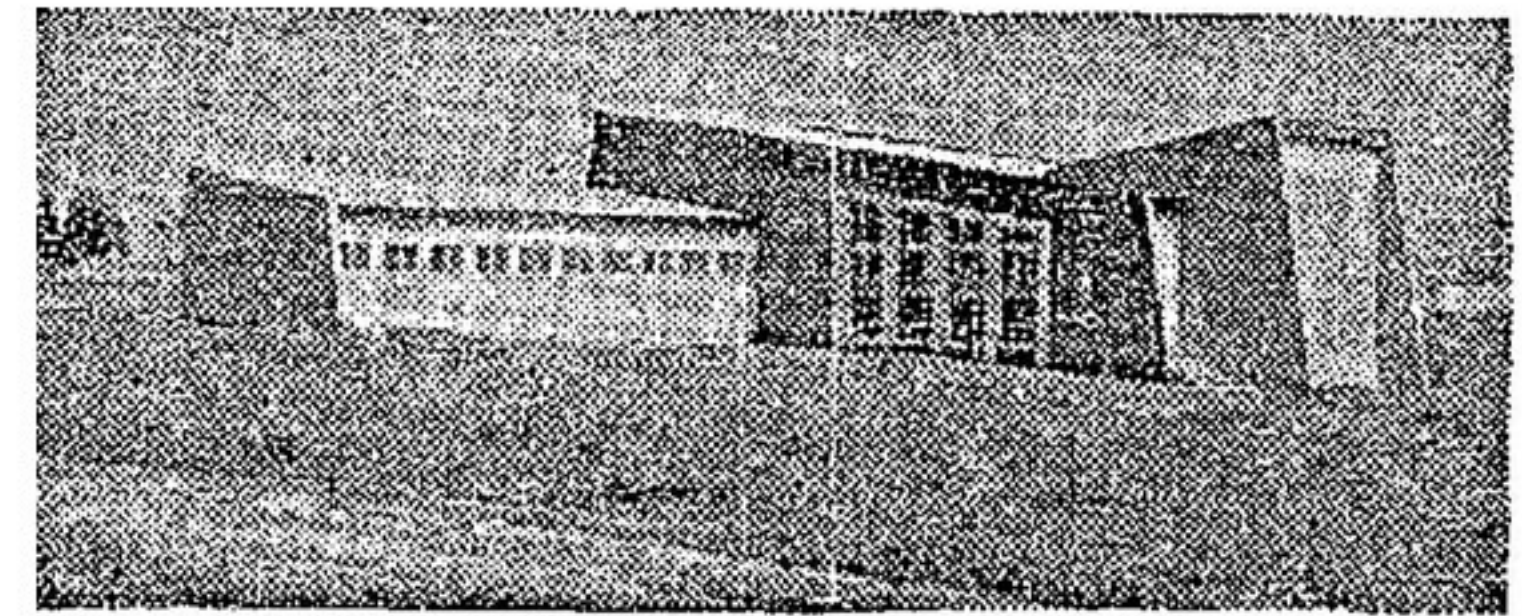
לתנופה מיוחדת

בית הפועלים החדש והמרומז יתן תנופה חדשה לפעולות המועצה בכל השטחים — אומר אביש, יי־משכו בו פעולות התרבות בלילית שבת; הקורס לתנ"ך (הנמשך כבר המש שנים) בהדרכת סהיל בית־הספר א. ב־רבי; יוטיפו חוגים ר־

הרצאות, כבניין החדש ידוכו כל המסודות, לרבות לשכת המס וקר־גות הביטוח. האולם הגדול המרומז של המועצה ישמש גם למסיבות. הבניין שהוקם עליידי „סולל־בונה" תוכנן עליידי מהנדס וצר־ריכל ביחם (אב ובנו). לדבריהם, הבניין משתלב יפה בנוף ומסכיבו יוקמו בנייני ציבור אחרים: מרפ־את קופת־חולים (ההולכת ובנויה), בית נועד וספריה, בית המועצה המקצועית, לשכת המס, מגישי ספורט ומרכז מסחרי. כולל קולנוע. את הבניין הגאש של ההסתדרות יקשטו גם שני חבליטים מעשי ירי־הצייר אהרן גלעד. המשרדים בחוג הבית גוחים. מחשבה מיוחדת הוק־דשה להמתנת נוחה ליד החדדים. השטה הכללי של הבניין 420 מפי"ר והוא יפלה כ־150,000 ליי־פרט לציוד. האולם הגדול מצוייד באקוסטיקה טובה ובתאורה מתא־פה. שטחו כ־180 ממ"ר ובו 250 מקומות־ישיבה. האולם ישמש לפ־עולות תרבות ובידור.

תדרות במקום הגנו על המושבה לפני קום המדינה ובימי מלחמה השחרור ועמדו יחד עם מועצת הפועלים והמועצה המקומית במשי־מה של קליטת עליה במושבה. עתה הם השוכנים המכובדים בחנוכת בית ההסתדרות — ביתם המשותף של וחיקי הכפר והעולים החדשים. סמל לשותפות זו הוא גם מיקומן של בית הפועלים החדש, שנבנת בין המושבה הוותיקה לבין שיכוני העולים החדשים, מעין גשר של אחווה בין שני חלקי הכפר. הבית

המושבה כפר־יונה לבשה חג־ברהובותיה מתנוססים דגלי המד־נה והעמקד וקישוטים בשלל צבעים משתלבים בנוף הכסרי המרהיב. תכונה זו — אומר אחד ממייסדי המושבה שהוא גם מוחיקי ההסתדרות במקום — קשורה בשלושה תנים: יום העצמאות, האחד במאי והנוכח בית הפועלים החדש. **בנייה מההסתדרות באו** מיסדיה של המושבה ובניה — אנשי ההסתדרות היו, והם העומ־דים בראשה גם היום. וחיקי החס־

צופה לעבר הגבול הירדני ומוכיז את תפקידה הבטחוני של כפר־יונה במאבק על עצמאות המדינה וחרו־מה להקמת הישובים החדשים ב־ספר, המהווים הגורח הבטחון של המדינה — ישובים שכפר־יונה מהווה בעבורם מרכז הסתדרותי, חרבותי, והכלכלי.

כאישורו של ה־רבי

זמנשנו עם מנהל לשכת המס בכפר־יונה, אהרון ויו, המסמל ב־אישוחו את השילוב בין ההסתדרות והכסר. זיו היה בין עשרה וחיקי ההסתדרות והפועלים החקל־איים בנס־ציונה, שהתנהלו במקום זה. באין מקום לתתישכול לאומית (או החיישבות האלף) הלכו לשאל את ה־רבי, את אברהם הרצפלד, אם לקבל את התצעה להתישבות פרטית מיסודו של הציוני משר, י הרצפלד הסכים. כמובן, הם עלו ב־1932 לכפר־יונה, רכשו לעצ־מם חלקות פרדס וחשלומים, במ־היר של חמש לירות הרוגם, וכן קיבלו הלוואות להקמת בתיהם. גם לאחר שנוספה קבוצה שניה של מחיישים, מעולי קרטטורים, צד ניסו פועלי המקום להעביר את אר־מתם הפרטית לרשותה של הקרן הקיימת ולהפוך את כפר־יונה למ־שב עובדים. הדבר לא עלה בידיהם. למושב עובדים לא הפכו אך נשארו נאמנים לעקרונות תנועת העבודה עד עצם היום הזה, הם הקימו את מועצת הפועלים, בגו בהרמוניהם את בית ההסתדרות ב־1947, יסדו את הצרכניה וטייעו בהקמת סניף בנק הפועלים, המשרת כנאמנות את 4000 החושיבים של כפר־יונה.

זיו מדוהף בכרסנת לשכת המס ואומר, כי רבים ממייסדי המושבה היים עדיין מיגיע כמיהם ומעבדים משקם החקלאי ובניהם גם כאלה שהשתתפו. בשנת 1920, בוועידת היסוד של ההסתדרות בחיפה, ותר־קים אהרים ממלאים התקידים צי־בוריים חשובים בהסתדרות, בצר־כניה, במועצה המקומית וכו' ר־תורמים תרומה נכבדה לקליטת עולים במקום ולשילובם בחיי ה־הסתדרות והכסר בכלל. ההנהלה המוניציפאלית של המושבה היא גם עתה הסתדרותית. קודם עמד בראש המועצה המקומית א. זיו, שעסק בתפקידו בהתנדבות; אחריו כיהנה בתפקיד זה יפה כץ, מוונ־קית המושבה ומהנשים הבוודות בראש רשות מוניציפאלית. עתה עומד בראש המועצה איש העליה החדשה, יצחק איש־שלום, שהגיע לארץ אחרי מלחמת השחרור. הוא ממשין במסורת של שיתוף־פעולה עם מועצת הפועלים לקידומה, של כפר־יונה וסיתוחה.

קליטה חברתית וכלכלית

קליטת העליה היא ממשיותיה העיקריות של ההסתדרות במקום — אומר מזכיר מועצת פועלי כפר־יונה, אשר אביש. לדבריו, בית ה־פועלים החדש העומד על הגבול בין המושבה הוותיקה לבין שיכון העולים, נועד לקרב עוד יותר את החברים החדשים ולסייע להתכב־רותם במקום בכל השטחים — החב־רתיים, התרבותיים והכלכליים.

מועצת הפועלים — אומר אביש — תעשה כל המאמצים כדי לקשור את העולים החדשים ולמנעית נדי־דתם מהמושבה לעיר. לדבריו, חל שינוי יסודי בטבי השיכונים של משרד השיכון; בתי־הספר עומרים על רמה גאוהת הם מצויידים בכי־חות מרווחות, אביזרי־עזר לרוב, לרבות מטבחים. בשנותיים האחר־

^[1] תאריך הורדה: 23 יולי 2023